

Van:

Verzonden: woensdag 30 juni 2010 15:14

Aan:

CC:

Onderwerp: EZ vragen gedragscode leveringsvoorwaarden; reactie door

Bijlagen: Leeuwarder Courant 10 juni 2010 .jpg

Geachte mevrouw

Hierbij reageert op uw vragen over een mogelijke gedragscode leveringsvoorwaarden, in uw brief aan d.d. 7 april 2010.

Vraag 1.

Binnen bestaat twijfel over de effectiviteit van een dergelijke gedragscode, omdat er enige angst bestaat voor nieuwe bureaucratie en kosten. Aan de andere kant bevinden boeren en tuinders zich vaak in een zwakke onderhandelingspositie door de aard van de bedrijfstak (sterke afhankelijkheid van seizoenen en weer, kort houdbare producten) en hun relatieve kleinschaligheid. Maar de vraag blijft of een code werkelijk kan helpen om eventueel machtsmisbruik bij de inkoop aan te pakken.

wijst er ook op dat er Europees veel gebeurt. In het VK bestaat er sinds februari 2010 een "Grocery Supply Code of Practise". In België is onlangs een "Code voor goede handelspraktijken" tussen de schakels in de voedselketen vastgesteld. De Commissie Landbouw en Platteland van het EP stemde op 28 juni voor een adviesrapport (José BOVE: "*A better functioning food supply chain in Europe*") over mededinging. Een van de aangenomen amendementen stelt voor dat lidstaten een code moeten invoeren. Tevens adviseert het rapport om na te denken over een verbod op verkoop onder de inkoopprijs.

stelt daarom voor om te kijken wat de effectiviteit is van de bestaande codes in Engeland, België en mogelijk andere EU-landen, en om tevens de discussies in Brussel in het Nederlandse proces te betrekken.

Vraag 2.

Een probleem is dat brancheorganisaties op dit moment niet hun leden kunnen vertegenwoordigen bij discussies of conflicten over mededinging. Iedere uitspraak over (gewenste) prijs/hoeveelheid kan leiden tot NMa-bemoeienis. Dus hier zou EZ mogelijk een rol kunnen spelen om oplossingen te leveren.

Vraag 3.

hebben onlangs in een artikel in een aantal GPD-dagbladen opgeroepen tot instelling van een "Duurzaamheidsautoriteit" naast de NMa (zie bijlage). Duurzaamheid is nu geen reden om, binnen de regels van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB) ontheffing te krijgen van kartelwetgeving. In de landbouw en visserij zijn er wel Europese ontheffingsmogelijkheden voor producenten om samen te werken in Producer Organisations, maar alleen als deze betere efficiency tot doel hebben. Duurzaamheid c.q. Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) bieden geen mogelijkheden voor uitzonderingen. ziet dat in onderhandelingen tussen producenten en supermarkten, bijvoorbeeld bij kaas, de inkoper het belang van duurzaamheid en dierenwelzijn benadrukt. Vervolgens blijkt na de tender dat de goedkoopste de opdracht krijgt...

De Commissie Landbouw en Platteland van het Europese Parlement stemde op 28 juni o.a. vóór een

compromisamendement op het rapport Bové, dat voorstelt om duurzaamheid op te nemen als voorwaarde voor samenwerking tussen landbouwproducenten in de zogenaamde GMO (Gemeenschappelijke Marktordening). Het zou goed zijn om deze ontwikkeling ook betrekken in de Nederlandse discussie.

Vraag 4.

In het Verenigd Koninkrijk wordt naar alle waarschijnlijkheid eind 2010 een "Ombudsman" aangesteld die toezicht moet houden op de naleving van de al genoemde 'Grocery Supply Code of Practice', mogelijk vanuit het al bestaande "Office of Fair Trading". heeft nog geen mening of er in Nederland ook een Ombudsman zou moeten komen, en onder wiens autoriteit. Zie ook ons antwoord op vraag 2. Het Europees Parlement (Commissie Landbouw en Platteland) en de Europese Commissie (Communicatie over de werking van de Europese food chain, oktober 2009) noemen deze mogelijkheid wel. stelt voor om nader naar de mogelijkheden en eventuele nadelen te kijken.

il graag betrokken blijven bij het vervolg op uw consultatie.

U kunt voor vragen en opmerkingen terecht bij onderstaande.

met vriendelijke groet,

5

Ministerie van Economische Zaken
Directie Mededinging en Consumenten
T.a.v. Mw.
Postbus 20101
2500 EC 'S-GRAVENHAGE

Kenmerk

E-mail

Datum

30 juni 2010

Betreft

Gedragscode leveringsvoorwaarden

Geachte mevrouw

Graag reageren wij als branchevereniging voor fabrikanten en leveranciers
om ons standpunt ten aanzien van een gedragscode leveringsvoorwaarden kenbaar
te maken. uw verzoek

Onze markt staat op dit moment onder grote druk, waardoor er misschien nog wel meer als anders behoefte is aan een juiste manier van zaken doen. Navraag bij de leden leerde ons dat zaken als eenzijdig wijzigen van eigendomsvoorbehoud bij het niet volledig voldoen van de factuur, aanpassen van de betalingstermijn (ook door grote overheidspartijen) en buitenissige inkoopvoorwaarden door met name de grote partijen in de markt.

De vraag die u voorlegt is of een vrijwillige gedragscode hier positief aan zou kunnen bijdragen. Wij zijn van mening dat het uitgangspunt goed is, maar dat een belangrijke voorwaarde voor het welslagen van een dergelijke gedragscode is dat de breedte van de branche terugkomt in de partijen die het initiatief ondersteunen. Dus niet alleen de leverancier zoals wij die vertegenwoordigen, maar ook de klanten. In ons geval zijn dat veelal vervoerders en verladers, maar ook de overheid.

Wij hebben geen algemene verkoop- en leveringsvoorwaarden waar een dergelijk initiatief in geïntegreerd zou kunnen worden, maar denken desondanks graag mee in de eventuele totstandkoming van een gedragscode.

Met vriendelijke groet,

6

Ministerie van Economische Zaken
t.a.v. mevrouw
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG

Datum
9 juli 2010

Kenmerk

Onderwerp
Gedragscode
Leveringsvoorwaarde
Dossier

Behandeld door
Secretariaat

Uw kenmerk

110

Geachte mevrouw

Hierbij reageren wij op uw brief van 7 april en 26 mei 2010 inzake de consultatie "gedragscode leveringsvoorwaarden".

Wij achten eraan om aan te geven dat wij de zorgen van de Tweede Kamer over de inkoopmacht van samenwerkende overheden delen.

We zijn geen tegenstander van samenwerking van inkoopende overheden (inkoop en aanbestedende diensten) met het oogmerk om deskundigheid te delen en om het inkoop- en aanbestedingsproces te kunnen professionaliseren. De marktdynamiek en de concurrentie worden daardoor niet gefrustreerd. Het tegendeel kan zelfs waar zijn.

De praktijk leert echter dat inkoopcombinaties bij de overheid erop gericht zijn om de laagste prijs uit de markt te persen. Dit is iets anders dan doelmatig inkopen en aanbesteden om de meest economische aanbesteding te verkrijgen. Bovendien worden vaak onredelijke eisen en voorwaarden gesteld.

Deze omstandigheden zijn met name voor het MKB nadelig. Het MKB werkt doorgaans zeer regionaal en wordt op achterstand gezet door de regio-overschrijdende inkoopcombinaties. Hun marktpotentie wordt daarmee niet benut en een open en eerlijke concurrentie wordt gefrustreerd.

We nemen aan dat concurrentie nog steeds de beste garantie is voor het verkrijgen van de beste oplossingen en dito prijs-prestatieverhouding bij de aanbiedingen.

Het geschietste inkoopgedrag kan gekwalificeerd worden als eenzijdig en monopolistisch. De eenzijdigheid zit in het feit dat het voor de aanbestedende marktpartijen verboden is om onderling vergelijkbare samenwerkingsverbanden te sluiten. Marktpartijen vallen immers onder de regels van de Mededingingswet.

Dit maakt dat er dus geen commerciële gelijkwaardigheid bestaat tussen de inkopende partijen aan de ene kant, en de aanbiedende partijen aan de andere kant, hetgeen misbruik van de machtspositie in de hand werkt.

Het is voor de economische bedrijvigheid van belang dat er regels komen die het innemen van een eenzijdige machtspositie door de inkopende overheid voorkomt.

Het opstellen van een gedragscode is een sympathieke gedachte. Het vrijblijvende karakter van een gedragscode is echter geen garantie dat ook integraal conform deze gedragscode gewerkt zal worden. Gedragscodes zijn immers niet afdwingbaar. Bovendien kunnen niet ondertekenaars van de gedragscode hun eigen gang blijven gaan. Een koppeling van de gedragscode met toezicht op naleving en een geschillencommissie biedt in dat geval geen oplossing.

Wij zijn daarom voorstander van een regeling voor de overheid die overeenkomt met de mededingingswetgeving, met dien verstande dat overheidinkopers geen inkoopafspraken mogen maken over prijzen en de bundeling van werken, leveringen en diensten die over de eigen grenzen van de samenwerkende overheden uitgevoerd moeten worden. Het spreekt voor zichzelf dat ook algemene inkoopvoorwaarden dienen te worden geformuleerd.

Een dergelijke regeling garandeert gelijkheid dus eerlijke verhoudingen bij het inkoopproces tussen inkopers en aanbesteders enerzijds en aanbieders anderzijds.

Op uw vraag of onze organisatie bereid is om medewerking te verlenen aan het tot stand brengen van een regeling, wat ons betreft in welke vorm dan ook, kunnen we positief antwoorden.

We kunnen garanderen dat onze lidorganisaties ons zullen machtigen om deel te nemen aan het overleg om tot een goede regeling te komen, respectievelijk ons aan een acceptabele regeling te committeren.

Over uw andere vragen (doen van voorstellen) zullen ons zo spoedig mogelijk beraden.

Graag horen wij nadere berichten over de wijze waarop u de medewerking van onze organisatie aan de ontwikkeling van een goede en eerlijke regeling van het inkoopproces.

Met vriendelijke groet,